

BALANS JAARVERSLAG 2017

VOORWOORD

Balans lobbyde in 2017 voor meer aandacht voor dyslexie en hulpmiddelen op het gebied van dyslexie. Met succes, in 2018 zal een omvangrijk stimuleringsprogramma starten dat wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs. Balans zal in dit programma een belangrijke rol gaan spelen, samen met onder andere penvoerder Expertisecentrum Nederlands.

Er was meer goed nieuws in 2017: na de Tweede Kamer stemde in februari ook de Eerste Kamer voor het instemmingsrecht voor ouders van zorgleerlingen op het gebied van ondersteuning op school. Balans maakte zich hier sterk voor.

In 2017 werkte Balans mee aan de Academische Werkplaats ADHD en druk gedrag, een door ZonMw gefinancierd samenwerkingsproject van onder andere Accare Kinder- en Jeugdpsychiatrie, de Vrije Universiteit en de Rijksuniversiteit Groningen. Ook is er in 2017 een begin gemaakt met een nieuwe richtlijn voor DCD, samen met DCD Netwerk Nederland. De informatie die dit samenwerkingsproject oplevert zal voor een deel al in de loop van 2018 op de Balans-website balansdigitaal.nl verschijnen.

Over de hele linie was 2017 echter voornamelijk een zorgelijk jaar. Ondanks dat het feit dat Balans een gezaghebbende partij is in de wereld van onderwijs, met veel impact, kreeg de vereniging wederom te maken met ledenverlies. En dat terwijl Balans, als gevolg van het wegvallen van een groot deel van de overheidssubsidie in 2016, voor haar voortbestaan juist afhankelijker is geworden van leden. Een zorgwekkende ontwikkeling waarvoor in 2018 een antwoord zal moeten worden gevonden.

ONTWIKKELINGSPROBLEMEN

Dyslexie

Bij dyslexie gaan lezen, spellen en/of schrijven moeizaam, terwijl het kind een normale intelligentie heeft. Er is alleen sprake van dyslexie als er geen andere oorzaken zijn die de leesproblemen kunnen verklaren. 3,6 % van de kinderen heeft ernstige enkelvoudige dyslexie (EED). Hierdoor ondervinden zij hardnekkige problemen met het aanleren en vlot toepassen van lezen en spellen. Sommige kinderen kunnen hun dyslexie jarenlang onbewust 'verbergen'. Door hun goede intelligentie hebben ze manieren gevonden om hun leesproblemen te compenseren, bijvoorbeeld door alle gesproken uitleg te onthouden. In het voortgezet onderwijs wordt de dyslexie dan alsnog ontdekt wanneer de leerling opeens veel nieuwe woorden tegelijk moet leren, grote hoeveelheden tekst snel moet kunnen lezen, moet presteren onder tijdsdruk of te maken krijgt met vreemde talen. Vroege herkenning en een gerichte aanpak van dyslexie kan onderprestatie, de ontwikkeling van een negatief zelfbeeld, faalangst en onnodige uitval in het onderwijs voorkomen.

Dyscalculie

3 tot 4% van de kinderen heeft dyscalculie. Kinderen met dyscalculie hebben hardnekkige problemen bij het aanleren en automatiseren van de basisvaardigheden van rekenen en wiskunde, terwijl er een normale intelligentie aanwezig is. De hersengebieden betrokken bij taal, planning en probleemoplossing functioneren anders waardoor kinderen er niet in slagen zich rekenvaardigheden vlot eigen te maken. Wanneer dyscalculie niet tijdig wordt herkend kan een verkeerd beeld ontstaan van de capaciteiten van de leerling en de achtergrond van de rekenproblemen, waardoor het risico op de ontwikkeling van emotionele- en gedragsproblemen ontstaat. Goede voorlichting en geschikt onderwijs, afgestemd op de ondersteuningsbehoefte van kinderen met dyscalculie, kunnen de ontwikkeling van een negatief zelfbeeld, faalangst of onderpresteren voorkomen.

AD(H)D

In Nederland komt bij 2 tot 5% van de schoolgaande kinderen *Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder* voor. Kinderen met AD(H)D hebben problemen met aandacht en concentratie, hyperactiviteit, impulsiviteit en regelfuncties. Dit kan veel problemen geven bij het leren op school. Vroegtijdige signalering en diagnostiek zijn van belang voor goede ontwikkelingsmogelijkheden. Het is belangrijk dat ouders, leraren en hulpverleners handvatten krijgen om deze kinderen zo goed mogelijk te ondersteunen.

Autisme

Mensen met autisme verwerken informatie op een andere manier in hun hersenen. Hoewel autisme - dat voorkomt bij ongeveer 1 procent van de bevolking - niet zichtbaar is aan de buitenkant, heeft de aandoening veel invloed op iemands leven. Hoe groot deze invloed precies is, kan per persoon enorm verschillen. Daarom spreekt de DSM5, het handboek van de psychiatrie, over een *autismespectrumstoornis (ASS)*.

Alle mensen met autisme ondervinden problemen op het gebied van de sociale communicatie en interactie. Andere 'kernsymptomen' zijn herhalend gedrag en beperkte interesses. Daarnaast komt sensorische overgevoeligheid veel voor onder mensen met autisme. Bij kinderen valt het vaak op dat hun ontwikkeling niet op alle vlakken gelijk loopt met die van hun leeftijdgenoten. Op sommige gebieden ontwikkelen zij zich trager, op andere juist sneller. Vroegtijdige signalering, diagnostiek en behandeling heeft een positief effect op de ontwikkelingsmogelijkheden van mensen met autisme.

DCD

Developmental Coordination Disorder is een ontwikkelingsstoornis die voorkomt bij 5 tot 10% van de kinderen. Zij kunnen last hebben van grote bewegingsonrust, problemen met de fijne motoriek en/of de coördinatie, een lage spierspanning en spraakstoornissen. De problemen die kinderen met DCD hebben met handelingen als lopen, klimmen, schrijven of knippen, passen niet bij hun leeftijd en intelligentieniveau en beïnvloeden zowel hun schoolprestaties als hun dagelijkse activiteiten. Afstemming van onderwijs op de

behoefden van deze kinderen is van belang om hen optimale ontwikkelingskansen te bieden. DCD wordt vaak niet goed of heel laat geconstateerd. Kinderen die motorisch 'onhandig' zijn, hebben de neiging zich terug te trekken; dit kan leiden tot emotionele problemen.

McDD

Kinderen met een *Multiplex (complex) Developmental Disorder* hebben problemen met het reguleren van emoties en gedachten. Ze nemen wel initiatief tot contact met anderen, maar missen vaak het vermogen om sociale verhoudingen te begrijpen. Mensen met McDD hebben kenmerken van autisme (maar niet genoeg om die diagnose te stellen), en worden vaak overspoeld door emoties die ze moeilijk kunnen reguleren. Ook kennen ze veel angsten en kunnen ze zich op agressieve wijze uiten. Daarnaast is er sprake van denkstoornissen. Mensen met McDD hebben grote moeite om werkelijkheid en fantasie uit elkaar te houden. Om deze kinderen goed te kunnen ondersteunen is kennis van McDD bij ouders, leraren en hulpverleners van groot belang.

ONZE MISSIE EN VISIE

De Vereniging Balans behartigt de belangen van ouders van schoolgaande kinderen met ontwikkelingsproblemen die hen belemmeren bij leren en/of gedrag. Doel is de positie van deze kinderen te versterken. Dit doet Balans door:

- een platform te zijn voor en door ouders waar zij onderling, maar ook met professionals, kennis en ervaring kunnen uitwisselen.
- de belangen van deze ouders te behartigen binnen zorg, onderwijs en politiek

Perspectief voor ieder kind, dat is waar wij voor staan.

Balans wil de handelingsvaardigheden van kinderen, ouders, leraren, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en zorgverleners vergroten. Ook willen wij de zoektocht naar passende hulp en ondersteuning eenvoudiger maken en op die manier ouders, scholen en zorginstanties 'ontzorgen'.

Balans is ook een platform waarop initiatieven van ouders, leraren, zorgverleners en wetenschappers samenkomen. En de plek waar altijd actuele informatie is te vinden over ontwikkelingsproblemen, inclusief de nieuwste wetenschappelijke inzichten.

Balans vindt dat ieder kind met ontwikkelingsproblemen recht heeft op optimale ondersteuning. Dankzij het in 2016 door Nederland geratificeerde VN-Gehandicaptenverdrag is dit een afdwingbaar recht geworden dat wij nu en in de toekomst goed zullen bewaken.

Dit zijn onze structurele bijdragen aan een inclusieve samenleving:

- **Het delen van kennis en ervaringen.** Wij maken kennis over ontwikkelingsproblemen toegankelijk voor een breed publiek. Dit doen wij in nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen en wetenschappers
- **Belangenbehartiging.** Door onze lobby-werkzaamheden op zowel landelijk als regionaal niveau, zorgen wij ervoor dat (ouders van) kinderen met ontwikkelingsproblemen serieus worden genomen en dat er wordt gewerkt aan goede randvoorwaarden voor hun groei en ontwikkeling.
- **Innovatie & ontwikkeling.** Samen met ouders, kinderen, leraren, intern begeleiders, zorgcoördinatoren, zorgverleners en wetenschappers werken wij aan maatwerk in het onderwijs en in de zorg.

ORGANISATIE

De landelijke oudervereniging Balans, statutair gevestigd in De Bilt, is een vereniging met gewone en buitengewone leden, die de behartiging van de belangen van (ouders van) kinderen met ontwikkelingsproblemen tot doel heeft. Bij de Kamer van Koophandel is de vereniging ingeschreven onder KvK-nummer 404.80.851. Het bij de ANBI-status horende RSIN nummer is 07446871

De ledenraad

De Algemene Leden Vergadering (ALV) van Balans wordt gevormd door de ledenraad. Deze ledenraad houdt toezicht op het bestuur en bestaat uit elf afgevaardigden, één uit elke Balans-regio. Deze afgevaardigden worden door en uit de leden gekozen. Naast elke afgevaardigde wordt één vaste plaatsvervanger gekozen. Beiden maken deel uit van het regiobestuur waarvoor zij afgevaardigde zijn. De ledenvergadering komt jaarlijks - binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar - bijeen om de volgende onderwerpen te bespreken: het vorige ALV-verslag, het jaarverslag, de jaarrekening en de verantwoording en de benoeming van de accountant. Daarnaast worden voorstellen van het landelijk bureau, de ledenraad of één van de regio's besproken. In 2017 is de ALV één keer bijeen geweest. Van deze bijeenkomst op 24 juni 2017 is een concept-verslag gemaakt dat op de website van Balans staat: <https://www.balansdigitaal.nl/wp-content/uploads/2017/07/Concept-Notulen-ALV-Balans-2017-inclusief-goedkeuring-jaarrekening-en-decharge-2016.pdf>

Het bestuur

Het bestuur ziet toe op de hoofdlijnen van het beleid en neemt - in overleg met de directie - beslissingen op strategisch niveau. Het bestuur houdt toezicht op de directie, die belast is met de dagelijkse leiding van de vereniging. Het bestuur bestaat naast de voorzitter uit één vice-voorzitter, één penningmeester en vier algemene bestuursleden. Het bestuur komt zes keer per jaar bijeen.

Het bestuur bestond op 31 december 2017 uit:

G.M.W. Harteveld, voorzitter
C.G. Teppema, penningmeester, namens NVA
M.P.L. van den Heuvel, bestuurslid, namens NVA
H.P.G.M. Holzmüller, bestuurslid, namens Balans
M.A.A.M. Hendriks-Muijs, bestuurslid, namens NVA
L.A.J.M. Middelhoff, bestuurslid, namens Balans
W.G. Staal, bestuurslid, namens Balans

In de loop van 2017 is niemand afgetreden.

De leden van het bestuur kunnen worden benoemd voor een periode van vier jaar, met de mogelijkheid van herbenoeming voor nog eens vier jaar.

Benoeming van ten hoogste drie van de bestuurders, niet zijnde de voorzitter, kan door het bestuur op bindende voordracht plaatsvinden. Benoeming van deze leden vindt plaats door de ledenraad. Bestuurders van de vereniging ontvangen in hun hoedanigheid van bestuurder geen bezoldiging, wel een onkostenvergoeding. Aan de bestuurders zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Nevenfuncties bestuursleden

- In het verslagjaar 2017 is vanaf 01 april mevrouw G.M.W. Harteveld benoemd als voorzitter van het bestuur van Balans en de NVA. Zij is naast deze functie tevens zelfstandig interim-manager en eigenaar van Gerdy Hartveld Management B.V. en commissaris bij Goudappel Coffeng; voorzitter RvT bij de creatieve vakschool SintLucas, voorzitter RvT bij Anton Constandse en bestuurslid bij Geonovum.
- De heer C.G. Teppema is, naast zijn functie van penningmeester bij Balans en de NVA, werkzaam bij Pemberton Asset Management SA in Luxemburg, waar hij de functie van voorzitter van het investeringscommittee vervult. Daarnaast is hij bestuursvoorzitter van de Stichting Exploitatie Hilversum dat een beschermd woningproject voor jong volwassenen beheert.
- De heer M.P.L. van den Heuvel is naast zijn functie als bestuurslid van Balans en de NVA, zelfstandig interim-manager en eigenaar strategie-consultant Yellow Hill.
- Mevrouw H.P.G.M. Holzmüller is bestuurslid van Balans en de NVA en managementassistent bij ONVZ Zorgverzekeraar.
- Mevrouw M.A.A.M. Hendriks-Muijs is naast haar functie als bestuurslid van Balans en de NVA ook Lid Raad van Bestuur bij Coöperatie Univé U.A.
- De heer L.A.J.M. Middelhoff is naast zijn functie als bestuurslid van Balans en de NVA werkzaam als zelfstandig adviseur in zorg en welzijn en is lid Raad van Toezicht Scholenstichting Skipos te Sint Michielsgestel, lid Raad van Toezicht Stichting Severinus te Veldhoven, lid Raad van Toezicht S&L zorg te Roosendaal, voorzitter bestuur PvdA afdeling Vught, lid bestuur Stichting Sociaal Pedagogische Zorg.
- De heer W.G. Staal is naast zijn functie als bestuurslid van Balans en de NVA Senior Advisor and Professor Child and Adolescent Psychiatry, Department of Pediatric Neurology and Neurorehabilitation, the First Hospital of Jilin University, China; Editor voor Human Genetics and Embryology; lid visitatiecommissie NvVP; lid wetenschappelijke adviesraad Stumass en Principal Investigator Donders Instituut en Radboud UMC Nijmegen.

Benoemingschema en Portefeuilleverdeling bestuursleden

Naam	1e zittingsperiode	2e zittingsperiode	Portefeuille
G.M.W. Harteveld	01-04-2017/01-04-2021		strategie, hrm, juridisch, governance
C.G. Teppema	01-07-2012 /01-07-2016	1-7-2016/ 1-7- 2020	financiën, control
M.P.L. van den Heuvel	01-07-2015/01-07-2019		marketing & communicatie, pr, leden- en fondsenwerving
H.P.G.M. Holzmüller	01-07-2012 /01-07-2016	1-7-2016/ 1-7-2020	regiobeleid Balans
M.A.A.M. Hendriks-Muijs	01-07-2016/01-07-2020		risk, regiobeleid NVA
L.A.J.M.Middelhoff	01-07-2016/01-07-2020		beleid, inhoud, stakeholders
W.G. Staal	01-07-2016/01-07-2020		beleid, inhoud, ontwikkelingsstoornissen, autisme, stakeholders

De directie

De directeur van Balans, Swanet Woldhuis, is belast met de leiding over de organisatie van de vereniging en met de aansturing en ontwikkeling van het landelijk bureau in De Bilt. Dit betekent dat zij onder andere is belast met het verduidelijken van strategische ontwikkelingen aan het bestuur, het voorbereiden en uitvoeren van besluiten, het ondersteunen van afdelingsbesturen, het aanstellen, schorsen en ontslaan van medewerkers, het vaststellen van hun rechtspositie, alsmede het verrichten van alle voorkomende werkzaamheden ter realisering van de doelstellingen van de vereniging.

De directeur wordt bijgestaan door medewerkers van het landelijk bureau en legt verantwoording af aan het bestuur van de vereniging.

Balans hanteert voor haar beloningsbeleid de 'regeling beloning directeuren Goede Doelen Nederland'. Op dit moment valt Balans onder de 'Overgangsregeling van Goede Doelen Nederland' en blijft binnen de daar

gestelde norm. Mevrouw Woldhuis is 55,56% aangesteld bij Balans. Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Zie verder ook de Balans Jaarrekening 2017.

Mevrouw Woldhuis is tevens directeur van de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA). Daarnaast is zij vicevoorzitter van de Raad van Toezicht bij GGZ-Eindhoven, Arbitrator Commissie Governance bij het Scheidsgerecht Gezondheidszorg en directeur van Het AutismeFonds. Woldhuis was in 2017 lid van de maatschappelijke adviesraad van Youth Dynamics Utrecht.

Mede in het licht van de strategische keuzes die NVA en Balans in 2018 moeten gaan maken is het bestuur begin 2018 met directeur Swanet Woldhuis overeengekomen dat de arbeidsovereenkomst per 1 april 2018 is beëindigd. Eind maart 2018 heeft zij afscheid genomen na ruim 4 jaar van medewerkers en relaties. Martine Muller, die als adviseur ook het strategisch project al onder haar hoede had, heeft van het bestuur ook de interim directie als opdracht gekregen.

Directie en personeel vallen onder de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening.

De afdelingen/regio

Op regionaal niveau werkt Balans met afdelingscoördinatoren, belast met de aansturing van vrijwilligers in de regio en waar nodig ondersteund door regiocoördinatie vanuit het landelijk bureau.

De afdelingen van de vereniging geven invulling aan de doelstellingen van Balans, toegespitst op de regionale verbinding. De leden van de afdelingen zetten zich binnen een geografisch gebied in voor en zijn betrokken bij belangenbehartiging, informatievoorziening en/of sociale activiteiten. Het landelijk bureau draagt zorg voor het beheer en de administratie.

In elke provincie is minimaal één Balansafdeling; daarnaast kunnen er in een provincie ook nog zogenoemde 'kernafdelingen' van Balans actief zijn. In 2017 werden er veel activiteiten georganiseerd in samenwerking met het landelijk bureau in De Bilt, vooral met de BalansAcademy.

Klachtenprocedure

In het najaar van 2017 is de klachtenprocedure van Balans compleet gemaakt met onder andere een regeling-Klokkenluider en een regeling-Vertrouwenspersoon. Bij ongenoegen voor betrokkenen bij Balans zijn nu 4 documenten van belang:

1. Klachtenprocedure en reglement klachtencommissie. *Voor klachten van leden en niet-leden.*
2. De regeling-Klokkenluider. *Voor personeel en actieve vrijwilligers.*
3. De regeling-Vertrouwenspersoon. *Voor personeel en actieve vrijwilligers.*
4. De algemene leverings- en betalingsvoorwaarden. *Voor contractpartners.*

In alle gevallen van klacht of ongenoegen anderszins geldt als uitgangspunt dat eerst tussen de direct betrokkenen contact wordt gezocht om de betreffende kwestie informeel op te lossen, zo nodig met inschakeling van leidinggevenden. Pas als dat niet lukt, of als de omstandigheden het niet toelaten, is het aangewezen van een van deze regelingen gebruik te maken.

In 2017 zijn er geen klachten ter behandeling bij de klachtencommissie binnengekomen en is de sinds 01 september 2017 aangestelde vertrouwenspersoon niet benaderd voor een kwestie.

Het adres waar een klacht gedeponereerd kan worden is: Weltevreden 4a, 3731 AL, De Bilt.

KENNISAANBOD VOOR OUDERS & PROFESSIONALS

BalansAcademy

De BalansAcademy organiseert en ontwikkelt goed gewaardeerde trainingen, workshops en lezingen voor ouders, leraren, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en zorgverleners. De BalansAcademy is het 'kennisplein' van Balans waar professionele kennis en ervaringsdeskundigheid bij elkaar komen. De BalansAcademy is een samenwerkingsproject met de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA).

Tijdens de trainingen en workshops krijgen deelnemers concrete handvatten aangereikt waarmee ze direct aan de slag kunnen. De activiteiten worden gegeven door ervaren professionals die goed bekend zijn met onze doelgroep. Bijzonder is dat ervaringsdeskundige kinderen, jongeren en volwassenen een grote rol spelen bij de ontwikkeling en de uitvoering van het Academy-aanbod.

Rabobank Foundation

BalansAcademy wordt gesponsord door:

Kernbegrippen van de BalansAcademy zijn: praktische toepasbaarheid, ervaringsdeskundigheid, leren van elkaar en aanbod op maat. De BalansAcademy heeft een eigen website, Balansacademy.nl, waarop al het aanbod is te vinden.

In 2017 organiseerde de BalansAcademy onder andere lezingen over hoogsensitiviteit, autisme, executieve functies en autisme & stress. Daarnaast waren er verschillende cursussen en workshops.

Enkele voorbeelden:

Cursus Dyslexie en Engels

Voor kinderen met dyslexie is Engels een moeilijke taal om te leren, onder andere doordat veel woorden er in deze taal anders uitzien dan ze worden uitgesproken. Tijdens deze cursus krijgen ouders zoveel mogelijk handvatten om hun kind te ondersteunen en te motiveren bij het leren van de Engelse taal. Er wordt aandacht besteed aan woordjes leren, luisteren, spreken en lezen.

AutismeBelevingsCircuit

Doel van het AutismeBelevingsCircuit is om deelnemers de impact van autisme te laten ervaren en te leren hoe je autismevriendelijker kan handelen.

Het AutismeBelevingsCircuit wordt verzorgd door trainer Jasper Kok-Roosjen van Ontdek Autisme, samen met ervaringsdeskundig trainer Marc Beek.

Cursus Je Woordje Klaar

Hoe ga je als ouder van een kind met een ontwikkelingsprobleem om met onbegrip en vooroordelen uit je omgeving? Na deze cursus staan ouders sterker in hun schoenen en hoeven ze geen gesprek meer uit de weg te gaan. De cursus wordt gegeven door orthopedagoog Sanne Kanselaar en communicatiespecialist Martine Baadenhuijsen.

Cursus Ouders in gesprek

In deze cursus denken ouders onder professionele begeleiding na over hoe ze willen dat anderen over hen en hun kind spreken en hoe ze dat vervolgens voor elkaar kunnen krijgen, onder andere door een 'communicatieplan' op te stellen.

De cursus Ouders in gesprek werd mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van Stichting Voorzorg Utrecht en het VSBfonds

Cursus Ouderpower

De cursus Ouderpower bestaat uit acht bijeenkomsten (modules) van 2,5 uur, bedoeld voor ouders van pubers met ontwikkelingsproblemen als AD(H)D, autisme of ODD. Tijdens elke bijeenkomst staat één onderwerp centraal, bijvoorbeeld: de achtergronden van pubergedrag, de aanpak van gedragsproblemen, communicatie en motivatie, draaglast en draagkracht, voortgezet onderwijs, relaties en seksualiteit, spijbelen en verslaving en criminaliteit.

Ouders krijgen tijdens de cursus uitgebreid de mogelijkheid om ervaringen uitwisselen. Na afloop van elke bijeenkomst krijgen ze vragen en praktijkoefeningen mee voor thuis.

Ouderpower wordt gegeven door ervaringsdeskundige cursusleiders, die speciaal hiervoor zijn opgeleid zijn door Balans/de NVA. In totaal zijn er twintig cursusleiders Ouderpower.

In 2017 is de cursus Ouderpower op 6 verschillende plaatsen in Nederland gegeven. De cursus werd mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van twee particuliere stichtingen. In Zwolle is de cursus-locatie beschikbaar gesteld door zorgorganisatie Trias, in Leiden door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

MEDIA EN POLITIEKE LOBBY

Balans in de media

Januari

- Artikel in *De Gelderlander* over Branco die op 14-jarige leeftijd diagnose autisme kreeg. Met reactie van Balans-woordvoerder Joli Luijckx.

Maart

- 20 maart. Artikel op mijngezondheidsgids.nl over vroegsignalering bij autisme. Met reactie van Balans-woordvoerder Joli Luijckx.
- Artikel over vroegsignalering in Trouw.

April

- 12 april. Artikel op website nationaleonderwijsgids.nl over de Balans-publicatie Staat Onderwijs. Volgens Ouders, een reactie op het jaarverslag van de Inspectie van het Onderwijs.
- 12 april. Artikel op website integralevroeghulp.pleio.nl over de Balans-publicatie Staat Onderwijs. Volgens Ouders, een reactie op het jaarverslag van de Inspectie van het Onderwijs.
- 13 april. 'Goed onderwijs afhankelijk van goede randvoorwaarden', opinie over passend onderwijs van Swanet Woldhuis in het Reformatorisch Dagblad. Aanleiding: Balans-publicatie Staat Onderwijs. Volgens Ouders, een reactie op het jaarverslag van de Inspectie van het Onderwijs.
- 15 april. Artikel op website ouders.nl over de Balans-publicatie Staat Onderwijs. Volgens Ouders, een reactie op het jaarverslag van de Inspectie van het Onderwijs.

Mei

- 29 mei. Editie NL, het nieuwsprogramma van RTL 4, over vroegdiagnostiek en onderzoek naar oogbewegingen bij kinderen.

Juli

- 31 juli. Opinie-artikel Ouders veeleisend? Ja, met een reden van Swanet Woldhuis in NRC-Handelsblad.
- 31 juli. Reactie Balans bij televisie-programma Hart van Nederland op Facebook-oproep vader jongen met autisme. Onderwerp: pesten

November

- 13 november. Balans-directeur Swanet Woldhuis is te gast bij BNR-programma Ask me anything, samen met psycholoog Laura Batstra. Aanleiding is stelling van Batstra in de Volkskrant van diezelfde dag dat ADHD 'géén ziekte' is.

December

- 13 december. Artikel in het AD over problemen in de jeugdhulp. Met reactie van Balans -woordvoerder Joli Luijckx.

Lobby landelijke politiek

Onderwijs

Op 7 februari 2017 stemt een meerderheid in de Eerste Kamer voor het instemmingsrecht voor ouders op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief (OPP). Balans heeft hier vooraf een intensieve lobby gevoerd. Het instemmingsrecht treedt op 1 augustus 2017 in werking.

Op 12 april 2017 overhandigt Balans de speciale uitgave Staat Onderwijs. Volgens ouders aan de Inspectie van het Onderwijs. De uitgave bevat een reeks kritische artikelen over het onderwijs aan zorgleerlingen, geschreven in samenwerking met andere ouderorganisaties die samen meer dan 20.000 ouders vertegenwoordigen.

Staat Onderwijs. Volgens Ouders verscheen op dezelfde dag als het jaarverslag van de inspectie en is een oproep aan de regering om te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Hiermee zullen volgens Balans veel van de door de inspectie gesignaleerde problemen - zoals kansenongelijkheid - worden opgelost. In de Balans-uitgave hekelt Balans-directeur Swanet Woldhuis de eenzijdige aandacht van de inspectie en de politiek voor de kansenongelijkheid van kinderen uit lage sociale milieus. 'Het wordt tijd dat er daarnaast óók aandacht komt voor de grote kansenongelijkheid van kinderen met ontwikkelingsproblemen als AD(H)D, dyslexie en autisme. Doordat de juiste ondersteuning ontbreekt, stromen zij namelijk vaak af naar lagere onderwijsniveaus', aldus Woldhuis. 'En dat terwijl er nog 80 miljoen euro aan geld voor passend onderwijs op de plank ligt bij samenwerkingsverbanden. Dit is onacceptabel.'

- In mei 2017 publiceert Balans (in BM en op de website) de resultaten van een peiling waaruit blijkt dat 45 procent van de naar schatting 55.000 leerlingen met dyslexie in het basisonderwijs het zonder hulpmiddel moeten doen.

Zorg

- Op 31 augustus 2017 roepen Balans en de NVA het ministerie van VWS op om het toezicht op het persoonsgebonden budget (PGB) te verbeteren. De aanleiding vormen meerdere berichten in de media over PGB- fraude, onder andere in het Financiële Dagblad.

- Op 19 september 2017 roepen Balans en de NVA de toekomstige regering Rutte III op om te investeren in jeugdhulp. Dat kan nu het beter gaat met de Nederlandse economie, aldus Balans en de NVA.

BELANGENBEHARTIGING OVERIG

Gemeenten

Gemeenten zijn verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp en daarmee een nog belangrijkere partner voor Balans. Wij zijn ervan overtuigd dat gemeenten en Balans veel voor elkaar kunnen betekenen. Onze activiteiten sluiten namelijk goed aan bij het streven van gemeenten naar meer 'eigen kracht' bij burgers. Door de handelingsvaardigheden en de kennis van ouders, leraren, zorgverleners van kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen te vergroten, werken wij aan preventie en verkleinen wij de kans dat er een beroep moet worden gedaan op dure hulpverlening.

In 2016 vonden er in verschillende gemeenten lezingen en cursussen plaats van onze BalansAcademy, zoals de cursus Ouderpower. Wij hopen dat in de toekomst meer gemeenten onze activiteiten financieel gaan ondersteunen.

Onderwijs

Balans is zeer actief op het gebied van onderwijs op zowel landelijk als regionaal niveau. Wij bevorderen innovatie, werken aan verbetering van de samenwerking tussen zorg, onderwijs en ouders en bieden praktische informatie en ondersteuning. Balans werkt hierbij samen met veel andere partijen zoals de ministeries van OCW en VWS, de Onderwijsgeschillencommissie, de Inspectie van het Onderwijs, de PO- en VO-raden, de onderwijsvakbonden, MIND, Ieder(in), Per Saldo, kleinschalige ouderinitiatieven en wetenschappers.

BalansAcademy biedt veel workshops, cursussen en lezingen aan op het gebied van onderwijs. Hiermee willen wij onder andere de ouderparticipatie bevorderen en scholen 'ontzorgen' door ze te helpen bij de uitvoering van passend onderwijs.

Passend Onderwijs in Praktijk

Om ouders, leraren en zorgverleners beter met elkaar te laten samenwerken, ontwikkelde Balans het project Passend Onderwijs in Praktijk - samen met ChildPoint, een praktijk voor kinder- en jeugdpsychiatrie in Warmond. Dit project draait voornamelijk om het zogenoemde 'Functionerings-Profiel', waarmee een uitgebreide ondersteuningsanalyse van een school kan worden gemaakt.

Wat speelt er in een klas? Wat is er aan de hand bij een kind? Gaat het om een ontwikkelingsstoornis, om problemen thuis of ontbreken er vaardigheden bij de leraar? Als al deze aspecten goed in kaart zijn gebracht, kan er een advies- of trainingsaanbod op maat worden gemaakt.

Balans adviseert scholen om het Functioneringsprofiel 'schoolbreed' te gebruiken, voor alle leerlingen en alle leraren. Zo gaat het kennisniveau van de hele school omhoog en krijgen ook kinderen die niet snel om hulp durven te vragen de juiste ondersteuning. Ook wordt inzichtelijk gemaakt welke hulpvraag bij wie thuishoort, bijvoorbeeld bij de leerkracht, de schuldhulpverlening, de verslavingszorg, de maatschappelijk werker, de orthopedagoog of de psychiater.

De gegevens die het Functionerings-Profiel oplevert kunnen ook worden gebruikt om op jaarbasis de ontwikkeling van een school te monitoren of om verschillende scholen of klassen met elkaar te vergelijken. Dit maakt het Functionerings-Profiel ook interessant voor samenwerkingsverbanden.

In 2017 heeft Balans meerdere workshops gegeven over executieve functies en gedragsproblemen op scholen van het samenwerkingsverband de Eem in Leusden. Deze workshops ontwikkelde Balans in samenwerking met ervaringsdeskundigen en professionals.

Zorg

BalansZoek&Vind

BalansZoek&Vind is een online platform waarop bezoekers gespecialiseerde zorgaanbieders kunnen vinden en waarderen. Sinds de transitie van de jeugdhulp naar de gemeenten is het voor ouders steeds lastiger om de juiste hulp te vinden; Zoek&Vind helpt hen hierbij.

Zorgaanbieders kunnen zich profileren in de online 'etalage' van BalansZoek&Vind. Consumenten kunnen snel opzoeken wat het aanbod is in hun regio, bijvoorbeeld als het gaat om psychotherapeuten, tandartsen, zorgboerderijen, vakantie-aanbieders, screening en diagnostiek, fysiotherapeuten, kappers en lotgenotencontact. Zij kunnen online een waardering plaatsen over de geleverde zorg.

In 2017 is Zoek&Vind Balans vast onderdeel geworden van het lidmaatschap van organisaties. Zij krijgen hiermee de kans om zichzelf zichtbaar en vindbaar te maken. Eind 2017 telde Zoek&Vind Balans in totaal 5977 geregistreerde gebruikers en 100 aanbieders.

Wetenschap

Balans werkt nauw samen met diverse universiteiten om diagnostiek en behandeling te verbeteren. Wij doen dit onder meer door informatie over onze doelgroep aan te leveren aan onderzoeksgroepen en door oproepen te plaatsen voor medewerking aan onderzoek, onder andere op onze websites en in BM (Balans Magazine). Daarnaast denken wij regelmatig met onderzoekers mee over onderzoeksvragen. Ook steunen wij wetenschappelijk onderzoek door onderzoeksaanvragen mede te ondertekenen en door mee te werken aan onderzoeksvoorstellen.

Zorgstandaarden en generieke modulen

In 2017 werkte Balans mee aan de volgende generieke modules en zorgstandaarden:

- Generieke module Psychische klachten in de kindertijd
- Generieke module Organisatie kind en jeugdige
- Zorgstandaard ADHD
- Zorgstandaard Autisme
- Richtlijn DCD

Plan van aanpak Gepaste Zorg

Balans rondde in 2017 het in 2015 gestarte project 'Plan van Aanpak Gepaste Zorg' af dat als doel had om de samenwerking tussen zorg en onderwijs te verbeteren. In dit project werkten de volgende partijen samen: Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland (AJN), Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA), Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP), Landelijke Beroeps Begeleiders in het Onderwijs (LBBO), Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), Ministerie van OC&W, Ministerie van VWS, Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK) en de sectororganisaties voor het Primair en Voortgezet Onderwijs: de PO- en VO-raad.

Project hulpmiddelen dyslexie

In 2017 was Balans partner van het Project Hulpmiddelen Dyslexie, een samenwerking tussen Zuyd Hogeschool, Radboud Universiteit, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en ontwikkelaars van communicatie- en dyslexiehulpmiddelen. Doel is om het gebruik van communicatie- en dyslexiehulpmiddelen te stimuleren en te verbeteren door de kennis bij betrokkenen te vergroten. Uiteindelijk moet het project leiden tot een integrale methodiek voor de implementatie van communicatie-ondersteunende hulpmiddelen en compenserende dyslexiehulpmiddelen, gebaseerd op de Basisrichtlijn Hulpmiddelenzorg.

De informatie die het project oplevert zal uiteindelijk op de site van Balans worden geplaatst. Balans streeft naar een officiële Richtlijn Dyslexie en ziet dit project als een belangrijke eerste stap. Ook pleit Balans voor vergoeding van dyslexiehulpmiddelen vanuit de Wet overige OCW-subsidies (WOOS).

Stimuleringsprogramma Dyslexie en hulpmiddelen

Balans ontwikkelde in 2017 het stimuleringsprogramma Dyslexie en hulpmiddelen, waarvoor inmiddels subsidie is toegekend door het ministerie van Onderwijs. Het penvoerderschap zal in 2018 in handen zijn van Expertise Centrum Nederland. Doel van het programma is om de komende vier jaren ouders, leraren, zorgcoördinatoren, intern begeleiders en bestuurders te informeren over de laatste inzichten op de volgende gebieden: preventie bij leesproblemen, aanpak van dyslexie op scholen en de mogelijkheden van hulpmiddelen. Het programma loopt tot 2021 en richt zich op zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs.

Academische Werkplaats ADHD

In 2017 werd de door ZonMW gefinancierde Academische Werkplaats ADHD verder ontwikkeld, in nauwe samenwerking met Balans. Doel van dit samenwerkingsverband is het beantwoorden van vragen vanuit de samenleving en de wetenschap over wat gepaste zorg is bij ADHD en druk gedrag. In 2014 verscheen een rapport van de Gezondheidsraad naar aanleiding van het sterk toegenomen gebruik van ADHD-medicatie bij kinderen.

Ondanks dat er geen aanwijzingen zijn dat het gedrag van kinderen in de afgelopen decennia is veranderd, blijkt een groeiend aantal jeugdigen met ADHD-achtige problemen in het hulpcircuit terecht te komen, zo constateerde de Gezondheidsraad.

In de Academische Werkplaats werken onder andere de volgende partijen samen: Accare Kinder- en Jeugdpsychiatrie, de afdeling Klinische Neuropsychologie van de Vrije Universiteit, de afdeling Orthopedagogiek van de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool Groningen, diverse gemeenten en Balans.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Leden

Leden van Balans worden door middel van de website, nieuwsbrieven, emails, sociale media, brochures, BM (BalansMagazine) en BalansKIDS geïnformeerd over onderwerpen die voor hen van belang zijn. Bijvoorbeeld over workshops, lezingen, trainingen of onderzoeken waaraan zij kunnen deelnemen. Op regionaal niveau worden leden via mailings, nieuwsbrieven en regionale websites ook nog geïnformeerd over activiteiten bij hen in de buurt, zoals lezingen en (thema-)bijeenkomsten. Tijdens de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering worden leden geïnformeerd over ontwikkelingen binnen de organisatie.

Deelnemers fondsenwervende activiteiten

Deelnemers aan fondsenwervende activiteiten worden geïnformeerd via sociale media, mailings, nieuwsbrieven, BM (Balans Magazine), BalansKIDS, de website balansdigitaal.nl en de regionale websites.

Vrijwilligers

De vrijwilligers worden geïnformeerd via emails, nieuwsbrieven, werkmappen en workshops. De coördinator regio-ondersteuning communiceert met vrijwilligers over regionale zaken. Ook is er voor vrijwilligers de map 'Belangenbehartiging' samengesteld waarin voor de doelgroep relevante informatie staat. Maandelijks worden de vrijwilligers door het landelijk bureau door middel van digitale nieuwsbrieven geïnformeerd over belangrijke wijzigingen in deze informatie en over nieuwe ontwikkelingen binnen de organisatie.

BalansAdvies

De BalansAdvieslijn gaf in 2017 vooral advies over basisonderwijs (o.a. over dyslexie, gedrag, hoogbegaafdheid en passend onderwijs). De advieslijn is gestart halverwege de maand mei, in juli was de lijn gesloten. De BalansAdvieslijn is bereikbaar op donderdag van 10 tot 13.00 uur via het algemene nummer 030-2255050.

Balans-leden kunnen ook schriftelijk vragen stellen, via een email-formulier op balansdigitaal.nl. In totaal kwamen er in 2017 op deze manier 572 vragen binnen bij Balans. De belangrijkste onderwerpen waren:

- Dyslexie en toetsen bij eindexamens
- Dyslexie-verklaring
- Executieve functies
- Brusjes
- Personal coach
- ADHD-medicatie
- Vergoedingen
- Naschoolse begeleiding

Balansdigitaal

Balansdigitaal is een goed bezochte website (604.582 unieke bezoekers in 2017) waar bezoekers informatie vinden over onder andere ontwikkelingsproblemen, activiteiten van Balans, lotgenotencontact en nieuws uit politiek en wetenschap. Ook doet balansdigitaal.nl regelmatig dienst als platform voor activiteiten van partnerorganisaties.

In 2017 heeft Balans geïnvesteerd in meer eigen nieuws door de (parttime) aanstelling van een journalist. Voorjaar 2017 werd een vernieuwde website balansdigitaal.nl gelanceerd. Deze site biedt veel nieuwe extraatjes voor leden, zoals de online-versie van BM en veel relevante 'tips & tricks' voor de doelgroep. Ook verschijnt er bij elk BM-nummer een zogeheten Webwijzer met hierin achtergrondinformatie bij de artikelen en verwijzingen naar relevante websites. Om bij deze informatie te komen moet je inloggen en dus lid zijn van Balans.

Sociale media

Ook in 2017 heeft Balans de sociale media actief gebruikt, onder andere om de cursussen, workshops, trainingen en lezingen van de BalansAcademy onder de aandacht te brengen. Ook 'eigen' nieuws van balansdigitaal.nl werd consequent verspreid via Facebook en Twitter.

Facebook

Eind 2017 had Balans 4.584 likes op Facebook, eind 2016 waren dat er 3.421.

Twitter

Het aantal volgers op het twitteraccount @Balansdigitaal van Balans was 6.725 eind 2017. Eind 2016 was dat 6.456.

Google

Balans heeft een Google Grant voor Adwords van \$ 10.000,- per maand. Hiermee heeft Balans in 2017 92.500 gebruikers naar haar website balansdigitaal.nl weten te trekken. Hiermee is Adwords verantwoordelijk voor meer dan 15% van het aantal gebruikers van balansdigitaal.nl.

BalansMagazine

In 2017 verscheen BM (Balans Magazine) in totaal zes keer, in een oplage van 11.145. Eind 2016 is een begin gemaakt met de restyling van Balans Magazine. In mei 2017 verscheen het eerste nummer van het magazine 'nieuwe stijl', dat sindsdien BM heet.

Dit waren de thema's in 2017:

- Ouderbetrokkenheid in het onderwijs
- Naar de brugklas!
- Werkt een dieet bij ADHD?
- Veranderingen in de tienertijd
- Passend Onderwijs. Wat kan beter?
- Executieve functies. Hoe verbeter je ze?

Balans Expertteam

In mei 2017 heeft de hoofdredactie van BM (Balans Magazine) het initiatief genomen tot het Balans/NVA Expertteam.

Doel hiervan is een hecht netwerk op te bouwen tussen Balans, de NVA, ouders en professionals uit de zorg, het onderwijs en de wetenschap. Inmiddels maken honderdtwintig professionals en enkele ouders van kinderen met ontwikkelingsproblematiek deel uit van het Expertteam, onder wie hoogleraren, (zorg)professionals (vanuit de psychologie, psychiatrie en pedagogiek), leraren, schooldirecteuren, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en remedial teachers.

Zij worden benaderd voor artikelen in BM en/of de BM-rubriek Kennisplein, waarin een expert vragen van ouders beantwoordt. Ook vindt er overleg plaats over nieuwe ontwikkelingen binnen de verschillende vakgebieden, en over de landelijke stelselwijzigingen op de gebieden zorg en onderwijs.

De experts kunnen op hun beurt een beroep doen op Balans en/of de NVA voor boek- of onderzoekspromotie, lezingen en workshops. Ook kunnen zij Balans- en NVA-informatiemateriaal aanvragen voor in hun praktijk en/of bij congressen.

Er is inmiddels een LinkedIn-groep Expertteam Balans/NVA. Eenmaal per jaar is er bovendien een zogeheten 'Expert Meetup'. In 2017 is deze bijeenkomst gehouden op 10 november 2017 op het landelijk bureau, met hieraan gekoppeld de allereerste Arga Paternotte-lezing, vernoemd naar de in 2016 overleden oud-hoofdredacteur van Balans Magazine. De lezing werd gehouden door NRC-columniste Rosanne Hertzberger en trok zeventig experts. Voor 2018 staat de bijeenkomst gepland op vrijdag 9 november.

BalansKIDS

Leden van Balans ontvingen in 2017 zes keer BalansMagazine. Voor een kleine meerprijs (18 euro per jaar) konden ze een combinatie-abonnement afsluiten met BalansKIDS. Ook NVA-leden konden een combinatie-abonnement afsluiten.

BalansKIDS telde 2.034 abonnees eind 2017.

BalansKIDS is een tijdschrift voor kinderen met ontwikkelingsproblemen, maar wordt ook gelezen door hun 'brusjes' (broertjes en zusjes), vriendjes en vriendinnetjes. Balans vindt het belangrijk dat kinderen van leeftijdsgenootjes horen hoe het is om, bijvoorbeeld, ADHD of dyslexie te hebben. Dit leidt tot herkenning en meer begrip.

BalansKIDS wordt door kinderen erg gewaardeerd. Zij hebben een stem gekregen in zowel de inhoud als de vormgeving van het blad. Zo zijn er dankzij hen meer puzzels en quizen in het blad gekomen, zijn de berichten altijd kort en is het lettertype (op verzoek van kinderen met dyslexie) wat groter gemaakt.

De nieuwsbrief

In 2017 verschenen in totaal 7 Balans-nieuwsbrieven in een gemiddelde oplage van ongeveer 10.500 exemplaren per nieuwsbrief (waarvan ongeveer 8000 naar leden en 2500 naar niet-leden werden gestuurd). Van de nieuwsbrief-leden is naar schatting 75 procent ouder en 25 procent leraar, zorgverlener of student. Behalve leden ontvangen ook website-bezoekers die zich hiervoor hebben aangemeld de nieuwsbrief.

In de nieuwsbrief staat nieuws over onderwerpen die relevant zijn voor ouders van kinderen met ontwikkelingsproblemen. Bijvoorbeeld:

- wijzigingen in de vergoeding van medicatie
- nieuwe wetgeving op het gebied van onderwijs of zorg
- relevante rapporten over onderwijs of zorg
- debatten in de Tweede Kamer over onderwijs of zorg

Ook staat er altijd informatie in over producten van Balans zoals:

- BM (Balans Magazine)
- BalansKIDS
- trainingen, workshops en lezingen van BalansAcademy
- thema-avonden van de regionale afdelingen van Balans
- het Balans-symposium
- Balansshop.com

Ledenenquête

In de zomer van 2017 vulden 1199 leden de Balans-ledenenquête in. Hieruit blijkt dat onze leden vaak zowel een persoonlijke als een professionele interesse hebben in ontwikkelingsproblematiek en in het begeleiden van kinderen met leer- en/of ontwikkelingsproblemen. Maar liefst 91 procent is ouder van een kind met leer- en/of ontwikkelingsproblemen en 60 procent is zorg- of onderwijsprofessional.

Bijna de helft van de huidige leden kent Balans via digitale kanalen, zoals balansdigitaal.nl en/of sociale media. Daarnaast maakte ongeveer een vijfde kennis met de vereniging via BM (Balans Magazine). Een wat kleinere groep (16%) van de leden is op advies van een professional bij Balans terechtgekomen, zoals een remedial teacher, logopedist, leraar of coach.

Leden zien Balans als dé organisatie die opkomt voor de belangen van kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen, door informatie en handvatten te bieden aan de mensen die deze kinderen opvoeden, begeleiden en ondersteunen: ouders, zorg- en onderwijsprofessionals. Groot belang wordt gehecht aan de uitgave BM, gevolgd door politieke lobby, wetenschappelijk onderzoek en de Balans-website.

De drie belangrijkste redenen om lid te worden van Balans:

- Balans geeft informatie aan ouders over ontwikkelingsproblemen
- Balans komt op voor de belangen van kinderen met ontwikkelingsproblemen
- Balans biedt handvatten aan onderwijs- en zorgprofessionals

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligersbeleid Balans

Balans is voor een groot deel van haar activiteiten afhankelijk van vrijwilligers. Er zijn ongeveer 40 regio-vrijwilligers betrokken bij de vereniging. Daarnaast werken er nog 3 vrijwilligers op het Landelijk Bureau in De Bilt.

Het beleid van het bestuur is erop gericht om de vrijwilligers enthousiast en betrokken te houden. Balansvrijwilligers hebben een vrijwilligersovereenkomst en kunnen een vergoeding ontvangen conform de regels van de Belastingdienst. Daarnaast krijgen zij korting op de door Balans aangeboden cursussen en wordt er voor hen jaarlijks een vrijwilligersdag georganiseerd (bij voldoende animo).

Deskundigheidsbevordering

Om hun deskundigheid te bevorderen biedt Balans de vrijwilligers regelmatig workshops aan. Ook is er voor hen de map 'Belangenbehartiging' samengesteld waarin voor de doelgroep relevante informatie staat. Maandelijks worden de vrijwilligers via digitale nieuwsbrieven geïnformeerd over belangrijke wijzigingen in deze informatie en over nieuwe ontwikkelingen binnen de organisatie.

In 2017 hebben de volgende bijeenkomsten plaatsgevonden om de deskundigheid van de vrijwilligers te bevorderen:

- Op 21 januari: AutismeBelevingsCircuit. Landelijk bureau, De Bilt.
- Op 10 maart: Stand van zaken Jeugdwet, Wmo en Wlz. Verzorgingstehuis De Koperwiek, Bilthoven.
- Op 16 juni: DSM5 en Executieve functies. Landelijk bureau, De Bilt.
- Op 29 september: Hoogbegaafdheid. Landelijk bureau, De Bilt.

Maximaal de helft van alle vrijwilligers mag gratis naar het jaarlijkse NVA AutismeCongres, ook hiermee vergroten zij hun deskundigheid.

Belangenverstremgeling

Om problemen te voorkomen is de notitie 'belangenverstremgeling' opgesteld. In verband met de vertrouwelijke aard van de gegevens die leden en informatiezoekenden verstrekken, verklaart iedere vrijwilliger bij indiensttreding bovendien alle gegevens geheim te houden die hem tijdens de uitoefening van zijn werkzaamheden ter kennis komen.

regio-netwerk

Balans heeft een wijdvertakt netwerk van ervaringsdeskundige vrijwilligers, meestal ouders, verdeeld over 11 regio's in Nederland. De regionale afdelingen spelen een belangrijke rol bij het ondersteunen van ouders, het bevorderen van onderlinge contacten, de regionale belangenbehartiging en het geven van voorlichting aan ouders, scholen, verenigingen en hulpverleners.

In elke regio worden het hele jaar door verschillende activiteiten georganiseerd. Elke regionale afdeling heeft bovendien een ervaringsdeskundig contactpersoon bij wie ouders terecht kunnen voor advies of een luisterend oor. Ieder contactpersoon heeft zijn eigen specialisatie.

De ervaringsdeskundige regio-vrijwilligers verzorgen op aanvraag ook een presentatie of een voorlichtingsbijeenkomst voor ouders, leraren, zorgcoördinatoren en intern begeleiders. Deze presentaties gaan over de meest uiteenlopende onderwerpen waarmee (ouders van) kinderen met ontwikkelingsproblemen te maken kunnen krijgen. Vrijwilligers kunnen voor hun activiteiten ondersteuning krijgen van de BalansAcademy. Ook kunnen ze gebruikmaken van het netwerk van Balans.

REGIO-ACTIVITEITEN

Gratis inloop-bijeenkomsten

Vrijwilligers van Balans organiseren regelmatig gratis inloop-bijeenkomsten door het hele land, ook bekend onder de namen: 'lotgenotencontact', 'Spreekuur', 'Oudercontactavond', 'Gespreksgroep' of 'Koffie-ochtend'. Deze bijeenkomsten zijn meestal bedoeld voor ouders van kinderen met een ontwikkelingsprobleem, maar soms ook voor partners of familieleden van volwassenen met ontwikkelingsproblemen.

Tijdens deze bijeenkomsten kunnen bezoekers ervaringen uitwisselen. Ervaringsdeskundige medewerkers van Balans zijn aanwezig om vragen te beantwoorden, bijvoorbeeld over onderwijs of zorg. Sommige bijeenkomsten hebben een specifiek thema, bijvoorbeeld 'passend onderwijs', 'ADHD' of 'kinderen met autisme op de basisschool'.

Dit is een overzicht van de regio-activiteiten van Balans (voor zover bekend bij het landelijk bureau):

FRIESLAND	
22-05 Friesland Thema-avond 'Hoogsensitiviteit en de verschillen t.o.v. ADHD en ASS' Geen verdere activiteiten bekend.	

OVERIJSEL / Twente	
31-05 Twente Thema-avond TaalOntwikkelingStoornis (TOS) 16-10 Twente Avond Balans College Tour, lezing van Susan Bögels over 'Mindful ouderschap'	

OVERIJSEL / Zwolle-Salland	
03-04 Balans Zwolle / NVA Zwolle Voorlichtingsavond 'Brussen in de spotlights' 13-06 Balans Zwolle / NVA Zwolle Informatieavond over Onderprikkeling bij Autisme 05-09 Balans Zwolle / NVA Zwolle Avond met ervaringsdeskundige spreker Waarschijnlijk zijn er meer activiteiten geweest, maar die zijn niet gemeld aan het LB	

GELDERLAND / Veluwe	
19-05 Veluwe Inloopavond Dyslexie 07-06 Veluwe Thema-avond over Verslaving 31-10 Veluwe Thema-avond 'Fijne feestdagen!' met kindercoach Wilma Mooiweer	

UTRECHT	
11-01 W-Utrecht Thema-avond 'Overstap van PO-VO' 10-05 W-Utrecht Voorlichtingsbijeenkomst over 'AD(H)D-medicatie bij kinderen' 06-10 Balans Utrecht i.s.m. NVA Utrecht Theatervoorstelling 'Een indiaan in huis' i.s.m. Theatergroep BINT 01-11 Utrecht Thema-avond 'Dyslexie bij het jonge kind' *) Er werd ook nog een activiteit georganiseerd die moest worden afgelast: een thema-avond over jeugdzorg kon niet doorgaan vanwege afhaken van het CJG dat aan de avond zou meewerken.	

ZUID-HOLLAND / Rijnland	
21-03 Rijnland Lezing 'Met autisme naar het voortgezet onderwijs: Tips en tricks' 30-05 Rijnland Thema-avond 'Gamen bij Autisme en ADHD' 05-10 Rijnland Thema-avond met Michiel Noordzij, 'De kans op stoornissen zelf eerder herkennen en behandelen, thuis en op school' 22-11 Rijnland Thema-avond 'Zelfbeeld bij kinderen met autisme en/of ADHD'	

ZUID-HOLLAND / Groot Rotterdam	
--------------------------------	--

28-03 Gr Rotterdam Café GEZIEN, thema "Is je kind anders dan anders"
--

N-BRABANT / Den Bosch	
-----------------------	--

16-03 M-Brabant / Den Bosch Lezing 'Executieve Functies en onderwijs'

*) Er werd nog een tweede activiteit georganiseerd: een workshop 'Dilemma's bij ouderschap'. Deze moest worden afgelast i.v.m. te weinig aanmeldingen.

N-BRABANT / Tilburg	
---------------------	--

21-03 M-Brabant / Tilburg Thema-avond 'DCD: kinderen en jongeren aan het woord'

*) Balans Tilburg organiseerde ook nog een cursus 'Samen Sterk' en een 'Balans Event'. Beide activiteiten werden afgelast i.v.m. te weinig aanmeldingen.

FONDSSEN- EN LEDENWERVING

Algemeen

Ook in 2017 zijn de financiële gevolgen van het wegvallen van de subsidie voor de 5010-functie (adviezen inzake passend onderwijs) voor Balans nog heel merkbaar geweest. De adviestaak is met ingang van 1 juli 2016 overgenomen door Ouders & Onderwijs.

In een poging dit verlies te compenseren zijn er de afgelopen jaren allerlei maatregelen genomen, zoals de ontwikkeling van steeds meer activiteiten met een marge, het verbreden van de doelgroep (naast ouders ook zorg- en onderwijsprofessionals), samenwerking met de NVA en nog verdere bezuinigingen op werving en behoud. Al deze maatregelen hebben niet tot het gewenste resultaat geleid.

Op basis van een strategische analyse is besloten om in 2018 weer terug te gaan naar de basis: de oudervereniging. In 2018 zal Balans op zoek gaan naar geschikte strategische partners om haar doelstellingen te kunnen bereiken.

Fondsen

De BalansAcademy werd in 2017 gesponsord door het Fonds Psychische Gezondheid en de Rabobank Foundation. De cursus 'Ouders in gesprek' werd mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van Stichting Voorzorg Utrecht en het VSBfonds

Van het Fonds PGO, het onderdeel van het ministerie van VWS dat subsidie verleent aan patiëntenorganisaties en gehandicaptenorganisaties, ontving Balans in 2017 de reguliere instellingssubsidie.

Balans lobbyde in 2017 voor meer aandacht voor dyslexie en hulpmiddelen op het gebied van dyslexie. Met succes, in 2018 zal een omvangrijk stimuleringsprogramma starten dat wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs. Balans zal in dit programma een belangrijke rol gaan spelen, samen met onder andere penvoerder Expertisecentrum Nederlands.

Ledenwerving

In 2017 kreeg Balans opnieuw te maken met een dalend ledenaantal. Eind 2017 telde Balans in totaal 11.107 leden, eind 2016 waren dat er 12.923 en eind 2015 nog 14.355.

In 2017 heeft Balans een wervingscampagne laten uitvoeren door het marketingbureau Pepperminds. De campagne ging van start in juni 2017, op het moment dat de nieuwe website balansdigitaal.nl gereed was. De actie heeft in totaal 20 nieuwe leden opgeleverd.

Daarnaast zijn er in 2017 ledenwerf-kaarten uitgedeeld tijdens Balansactiviteiten. Ook werden deze kaarten verspreid via BM (BalansMagazine).

FINANCIËLE ACTIVITEITEN EN FINANCIËLE POSITIE

Baten

De totale baten van Balans bedragen in 2017 1.035.654 euro ten opzichte van 1.380.413 in 2016.

Baten van particulieren

De baten van particulieren bedroegen het afgelopen jaar 736.565 euro, in 2016 was dat 870.105 euro. Het ledenaantal van Balans is gedaald (eind 2017 had Balans 11.107 leden, eind 2016 waren dat er nog 12.923) en dit komt ook tot uiting in de inkomsten uit contributies die met ongeveer 70.000 euro zijn gedaald. Van de baten was 681.078 euro afkomstig uit contributies, 21.569 euro uit giften en donaties en 33.918 euro uit cursussen.

Baten uit acties van derden

De baten van het bedrijfsleven bedragen 210.773 euro. Dit bedrag bestaat o.a. uit inkomsten uit advertenties ter waarde van 32.465 euro, inkomsten uit het ontwikkelen van workshops en trainingen ter waarde van 165.000, de verkoop van boeken voor 952 euro.

Baten uit subsidies

De baten uit subsidies van overheden bedroegen 76.000 in 2017, 31.000 meer dan begroot.

Overige baten

De overige baten zijn vastgesteld op 2.789 euro.

Lasten

De lasten bedroegen 1.165.046 euro in 2017, dat is 184.696 euro minder dan in 2016 toen de lasten voor dat jaar werden vastgesteld op 1.349.742 euro.

De lasten besteed aan de doelstellingen vielen in totaal 104.558 euro hoger uit dan begroot voor 2017. Aan de doelstelling voorlichting is in 2017 in totaal 96.058 euro meer besteed dan begroot. Aan belangenbehartiging is 12.081 euro meer besteed, aan onderzoek 23.765 euro meer en aan lotgenotencontact 44.234 euro meer. Daarnaast is 8.384 euro minder besteed aan kosten uit eigen fondsenwerving. Aan beheer en administratie is 63.196 minder besteed in 2017 ten opzichte van 2016.

Bestedingspercentage ten opzichte van de baten

Het bestedingspercentage van baten dat in 2017 aan de doelstellingen is besteed, bedroeg 82,2%. Dat is hoger dan in 2016 toen het bestedingspercentage ten opzichte van de baten 72,2% bedroeg.

Bestedingspercentage ten opzichte van de lasten

Het bestedingspercentage van lasten dat in 2017 is besteed aan doelstellingen bedraagt 73,1%. In 2016 was dat 73,8%.

Kostenpercentage eigen fondsenwerving

Het kostenpercentage voor eigen fondsenwerving bedraagt 4% in 2017, tegen 2,0% in 2016. Het bestuur van Balans streeft naar een zo laag mogelijk percentage van kosten voor fondsenwerving ten opzichte van de opbrengsten.

Kosten van beheer en administratie

De kosten van beheer en administratie bedroegen 271.398 euro in 2017, in 2016 bedroegen deze kosten 325.607 euro.

Kosten huisvesting

De huisvestingskosten zijn afgenomen ten opzichte van 2016, namelijk met 14.128 euro. Dit heeft onder andere te maken met een correctie van de egalisatie van 2014.

Kantoorkosten

De kantoorkosten, zoals automatiseringskosten, portokosten, telefoon- fax- en kopieerkosten waren in 2017 nagenoeg gelijk aan 2016, namelijk 91.860 euro tegenover 90.837 euro in 2016.

De advies- en beleidskosten waren in 2017 hoger dan in 2016, namelijk 14.817 euro tegen 28.994 euro in 2016. Advieskosten in 2017 hadden voornamelijk betrekking op de veranderingen in het auteursrecht en de afwikkeling van het contract met Jetvertising.

Methodes van fondsenwerving

Contributies

Contributies bedroegen in 2017 in totaal 681.078 euro, komend uit de contributies van leden, het BalansKids-abonnement en het Impulsief-abonnement.

Donaties & giften

Daarnaast ontvangt Balans giften. Het gaat hierbij vooral om schenkingen van één trouwe donateur en om enkele kleinere donaties. Giften bedroegen in 2017 in totaal 21.569, tegen 50.690 euro in 2016. In 2016 was van Stichting Steunfonds een gift ontvangen van bijna 40.000 euro.

Webshop

De inkomsten uit boeken en brochures bedroegen 952 euro in 2017, tegen 3.580 euro in 2016. Begin 2017 is de webshop beëindigd.

Subsidies

De overheidssubsidie voor Balans bedroeg 76.000 in 2017, dat is fors minder dan in 2016 toen deze subsidie nog 164.000 bedroeg. Belangrijkste oorzaak is het wegvallen per 1 juli 2016 van de subsidie voor het project Balans Advieslijn Passend Onderwijs.

Baten uit acties van derden

In 2017 bedroegen de baten uit acties van derden 210.773, dit bedrag ligt lager dan de 337.051 euro uit 2016 en lager dan het begrootte bedrag van 273.925 euro. De daling ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door minder inkomsten uit grote projecten in 2017.

Financiële instrumenten

De vereniging maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de vereniging blootstellen aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te

beheersen heeft Balans een beleid opgesteld om risico's van onvoorspelbare ongunstige marktontwikkelingen en daarmee de financiële prestaties van de vereniging te beperken.

Kredietrisico

Balans loopt een kredietrisico op de leden. De individuele vorderingen zijn klein en de aantallen leden groot. Door middel van stringente debiteurenbewaking beheert het management het risico. De vorderingen uit hoofde van subsidies dragen een laag kredietrisico maar zijn groter in omvang.

Renterisico en kasstroomrisico

Balans maakt nagenoeg geen gebruik van rentedragende vorderingen of schulden. De kasstromen zijn grotendeels voorspelbaar als gevolg van de vaste facturatiemomenten voor contributies en abonnementen. Kasstromen uit subsidies of projecten volgen gewoonlijk een in de beschikking opgenomen planning waarbij een deel van de kasstroom pas bij goedkeuring van de verantwoording wordt vrijgegeven.

Reële waarde

Balans heeft nagenoeg geen activa of schulden waarvan de reële waarde significant afwijkt van de boekwaarde.

Beleid met betrekking tot reserves

Continuïteitsreserve

Balans heeft een continuïteitsreserve om de kosten van de werkorganisatie te kunnen financieren. Dit kan nodig zijn wanneer bepaalde inkomsten onverwachts wegvallen om de continuïteit van de belangenbehartiging en dienstverlening te garanderen. Als uitgangspunt is een continuïteitsreserve genomen waarmee gedurende zes maanden de vaste lasten moeten kunnen worden doorbetaald. De gewenste hoogte van de reserve zal jaarlijks opnieuw worden bepaald en komt uit op ruim 282.000 euro. In 2017 bedroeg de continuïteitsreserve 13.243 euro, tegen 113.416 euro in 2016.

Bestemmingsreserves

Eind 2017 had Balans een negatief exploitatieresultaat van 129.238 euro, tegen een positief resultaat van 30.896 euro in 2016. De algemene reserve van het Balansfonds bedraagt 143 euro per 31 december 2017.

Beleggingsbeleid

Balans heeft als beleid om niet te beleggen in aandelen, beleggingsfondsen of onroerend goed. De baten uit beleggingen bestaan uit rente en staan op een spaarrekening.

TOEKOMST BALANS

Ook in 2017 zijn de gevolgen van het verdwijnen van de subsidie voor de 5010-functie (adviezen inzake passend onderwijs) voor Balans nog heel merkbaar geweest. De adviestaak is sinds 1 juli 2016 overgenomen door Ouders & Onderwijs. Het gevolg is niet alleen dat Balans hierdoor minder inkomsten heeft, maar ook dat de vereniging minder dagelijks contact heeft met haar achterban.

In een poging om de organisatie financieel gezond te houden, zijn er de afgelopen jaren allerlei maatregelen genomen zoals het steeds meer ontwikkelen van activiteiten met een marge die het inkomstenverlies compenseren, het richten op andere doelgroepen dan ouders, het samenwerken met de NVA en verdere bezuinigingen op werving en behoud. Al deze maatregelen hebben niet tot het gewenste resultaat geleid. De organisatie heeft in 2017 een aanzienlijk verlies geleden.

Omdat in 2017 al duidelijk was dat er op het gebied van synergie in de samenwerking met de NVA het maximale was gerealiseerd en het resultaat met ongewijzigd beleid de komende jaren alleen maar verder

zouden verslechteren is een uitgebreid strategietraject gestart. Zo is er een uitgebreide enquête onder de leden gehouden waarvan de resultaten zijn teruggekoppeld en besproken met de afdelingsvoorzitters. Ook is er input opgehaald bij bestuur, centraal bureaus en de regio's.

De situatie van Balans is niet positief en de vooruitzichten zijn niet goed. Het werkveld van de organisatie is breed, zowel qua ontwikkelingsstoornissen waar zij zich op richt als het werkveld opvoeding, onderwijs en zorg. Met de beperkte financiële middelen die Balans tot haar beschikking heeft is het niet mogelijk om op alle vlakken de benodigde dienstverlening te leveren. Het is tijd om ingrijpende strategische keuzes te maken. Om die te kunnen maken is eind 2017 een adviseur ingehuurd om een heldere analyse te maken en te adviseren over de strategische koers. De uitkomsten hiervan zullen naar verwachting tegen de zomer ter goedkeuring aan de Algemene Leden Vergadering van Balans worden voorgelegd. Bij dat traject krijgt ook het verdere fusietraject veel aandacht, omdat goed naar de meest passende samenwerkingspartners moet worden gekeken.

DANKWOORD

Met dit jaarverslag probeert Balans een goed beeld te schetsen van de inspanningen van het afgelopen jaar. Op deze plek willen wij onze dank uitspreken aan alle vrijwilligers en medewerkers. Dankzij hun inspanningen heeft Balans ook in 2017 weer kwaliteit kunnen leveren, ondanks de forse bezuinigingen. Ook willen wij alle sponsors bedanken die onze innovatieve projecten hebben medegefinancierd, zoals de workshops die leraren, intern begeleiders en zorgcoördinatoren helpen om nog betere ondersteuning te bieden aan kinderen met ontwikkelingsproblemen. En natuurlijk onze andere onmisbare samenwerkingspartners, zoals: wetenschappers, leraren, onderwijsconsulenten, zorgverleners en politici. Tot slot hopen wij dat in 2018 veel nieuwe ouders, leraren en zorgverleners lid zullen worden van Balans. Zodat wij nog lang door kunnen gaan met onze activiteiten in het belang van kinderen met ontwikkelingsproblemen.

G.M.W. Hartevelde, voorzitter

C.G. Teppema, penningmeester, namens NVA

M.P.L. van den Heuvel, bestuurslid, namens NVA

H.P.G.M. Holzmüller, bestuurslid, namens Balans

M.A.A.M. Hendriks-Muijs, bestuurslid, namens NVA

L.A.J.M. Middelhoff, bestuurslid, namens Balans

W.G.Staal, bestuurslid, namens Balans